RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 231.487 van 9 juni 2015
in de zaak A. 212.274/IX-8362

In zake: Nydia VAN DEN BRINK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Schütt
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Van Noortstraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de UNIVERSITEIT ANTWERPEN

I. Voorwerp van het administratief cassatieberoep

1. Het administratief cassatieberoep, ingesteld op 23 april 2014, strekt tot de nietigverklaring van het besluit nr. 2014/040 van 21 maart 2014 van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 229.945 van 22 januari 2015 heeft de Raad van State het debat heropend.

De verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 1 juni 2015.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stijn Schütt, die verschijnt voor de verzoekende partij, is gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft in de bestreden beslissing de volgende samenvatting van de feiten gegeven:

> "3.1. Verzoekende partij is tijdens de academiejaren 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012, 2012-2013 ingeschreven in de bachelor en master in de geneeskunde.
> 3.2. Verzoekende partij heeft geen verzoek tot teruggave van het leerkrediet gericht aan de onderwijsinstelling.
> 3.3. Bij aangetekend schrijven van 7 maart 2014 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad."

3.2. Het verzoek tot teruggave van het leerkrediet waarvan sprake, beloopt in totaal 97 studiepunten, volgens de aanvraag van verzoekster verloren

tijdens de academiejaren 2009-2010 tot 2012-2013 omwille van een overmachtsituatie.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. In een eerste middel voert verzoekster de schending aan van artikel 149 van de Grondwet en van de artikelen II.295, § 1, eerste lid, en II.307, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

Volgens verzoekster blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing dat de bodemrechter geen rekening heeft gehouden met de door haar voorgebrachte stukken. De eerste rechter heeft immers in zijn samenvatting van de feiten erop gewezen dat verzoekster geen verzoek tot teruggave van het leerkrediet gericht heeft aan de onderwijsinstelling, terwijl uit het door haar bijgebrachte dossier het tegendeel blijkt en zij in haar wederantwoordnota trouwens uitdrukkelijk verwees naar haar verzoek tot teruggave van het leerkrediet dat werd ingediend bij de verwerende partij.

Beoordeling

5. De overweging dat verzoekster "geen verzoek tot teruggave van het leerkrediet [heeft] gericht aan de onderwijsinstelling", is in de bestreden beslissing terug te vinden onder het opschrift "Samenvatting van de feiten". De bodemrechter heeft aan die feitelijke vaststelling – juist of onjuist – evenwel geen enkele juridische gevolgtrekking gekoppeld. Alleen al om die reden kan dit middel niet tot cassatie leiden.

Andere overtuigingsstukken van verzoekster waaraan de eerste rechter ten onrechte zou hebben voorbijgezien, vermeldt verzoekster niet.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

6. Een tweede middel is geput uit de schending van artikel 149 van de Grondwet en van artikel II.307, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoekster voert in dat verband aan dat zij de eerste rechter heeft gewezen op zijn eerdere uitspraak in de zaak 2013/096, waarin volgens haar een gelijkaardig geval aan de orde was. Aan dat element zou de bodemrechter geen enkele aandacht hebben besteed.

Beoordeling

7. Artikel II.204, § 3, van de Codex Hoger Onderwijs, omschrijft ten tijde van de bestreden beslissing de voorwaarden voor teruggave van het leerkrediet als volgt:

> "Het leerkrediet van een student die zich bevindt in een overmachtssituatie en waarvoor een aangepaste examenregeling geen oplossing biedt zoals vastgesteld in het kader van een beroepsprocedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, wordt teruggegeven voor de opgenomen studiepunten die betrekking hebben op de opleidingsonderdelen waarover de student geen examen heeft kunnen afleggen."

Artikel II.292, § 1, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs, bepaalt:

> "Bij de behandeling van een verzoekschrift dat als voorwerp een studievoortgangsbeslissing heeft zoals bepaald in artikel I.3, 67°, i), [*lees*: I.3, 69°, i)] oordeelt de Raad [voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen] of er in voorkomend geval al dan niet sprake is van een niet remedieerbare overmacht en de onmogelijkheid om voor de betrokken

student om organisatorische redenen een aangepaste examenregeling uit te werken."

8. Uit deze door verzoekster niet bekritiseerde bepalingen blijkt dat de mogelijkheid tot teruggave van het leerkrediet slechts openstaat voor studenten die door overmacht niet kunnen of konden deelnemen aan de examens van een of meerdere opleidingsonderdelen en daargelaten of die overmacht zich ook kan uitstrekken tot het ziektebesef zelf, en aldus de feitelijke deelname aantasten.

9. Het middel laat onverlet de hierna *sub* 11 aangehaalde overweging van de eerste rechter, dat de overgelegde overtuigingsstukken onvoldoende concreet aantonen dat verzoekster dermate in haar functioneren was beperkt dat zij in de onmogelijkheid verkeerde om haar examenkansen op de vastgestelde data in de in het geding zijnde academiejaren te benutten. Aangezien deze overweging een zelfstandige verantwoording geeft aan de bestreden beslissing én ze, zoals blijkt bij de beoordeling van het derde middel, door verzoekster vergeefs wordt bekritiseerd, heeft het tweede middel geen belang en is het niet ontvankelijk.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

10. In een derde middel voert verzoekster de schending aan van artikel 149 van de Grondwet en van artikel II.307, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoekster noemt de motivering van de eerste rechter "nietszeggend, want er wordt op geen enkele manier inzicht gegeven in de reden waarom de voorgelegde stukken al dan niet volstaan om tot overmacht te besluiten". Er wordt volgens verzoekster "geen verband aangeduid tussen de inhoud van de voorgelegde medische stukken en de invloed op de (on)mogelijkheid om de examenkansen te benutten".

Beoordeling

11. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft zijn weigering tot teruggave van het leerkrediet decisief gesteund op de volgende motivering:

> "Overmacht is 'een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.' (RvS 15 maart 2011, nr. 212.044, Gazan).
> Teruggave van verloren leerkrediet tijdens een bepaald academiejaar is enkel mogelijk voor de opleidingsonderdelen waarvoor tijdens dat jaar geen credit behaald werd, en waarvoor niet alle examenkansen benut konden worden door bewezen overmacht.
> Naar het oordeel van de Raad blijkt uit de bijgevoegde medische overtuigingsstukken uit 2013 in het concrete geval niet dat verzoekende partij wegens de gediagnosticeerde aandoening dermate in haar functioneren was beperkt dat ze in de onmogelijkheid verkeerde haar examenkansen op de vastgestelde data in de verschillende academiejaren te benutten."

12. Daarmee heeft verzoekster perfect kunnen nagaan welke elementen de bodemrechter heeft gehanteerd, namelijk de draagwijdte van het begrip 'overmacht', eensdeels, en de bijgevoegde medische overtuigingsstukken uit 2013, anderdeels. Zij heeft evenzeer kunnen lezen welke gedachtegang die rechter heeft gevolgd om tot zijn oordeel te komen, namelijk dat de teruggave van verloren leerkrediet tijdens een bepaald academiejaar enkel mogelijk is voor de opleidingsonderdelen waarvoor tijdens dat jaar geen credit behaald werd en waarvoor niet alle examenkansen benut konden worden ingevolge bewezen overmacht en dat uit de overtuigingsstukken niet blijkt dat verzoekster in de onmogelijkheid verkeerde haar examenkansen op de vastgestelde data in de verschillende academiejaren te benutten.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft, met andere woorden, op soevereine wijze vastgesteld dat verzoekster aan de hand van de stukken die zij aan de feitenrechter voorlegt geen overmachtsituatie aantoont, namelijk niet aantoont waardoor haar aandoening haar zou heb-

ben verhinderd deel te nemen aan de examens over de opleidingsonderdelen waarvoor zij de teruggave van het leerkrediet vraagt.

13. De jurisdictionele motiveringsplicht is een formele verplichting. Wanneer een motivering leidt tot onjuiste gevolgtrekkingen in rechte, levert dit een schending van de wet op maar geen motiveringsgebrek. Met de aangehaalde redengeving van de bodemrechter verantwoordt deze zijn beslissing naar recht, kan op grond hiervan tegen de beslissing een middel afgeleid uit de miskenning van een grondregel worden aangevoerd en kan de Raad van State als cassatierechter de wettigheid toetsen. Bijgevolg schendt het bestreden besluit de in het middel aangevoerde bepalingen niet, die niets te maken hebben met de waarde van de redenen van de rechterlijke uitspraak.

14. Het middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

15. Een vierde middel is geput uit de schending van artikel 149 van de Grondwet en van artikel II.285, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs en "uit de scheiding der machten".

Verzoekster bekritiseert de volgende aankondiging die de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen op zijn website zou hebben geplaatst:

> "De Raad aanvaardt inzake verzoeken tot teruggave van leerkrediet wegens overmacht, ingediend vanaf 1 januari 2014, enkel nog overtuigingsstukken (o.a. medische attesten, …) waaruit duidelijk en expliciet blijkt dat de student niet in staat was om deel te nemen aan de examenkansen in de door het attest gedekte relevante periode."

Het “bevreemdt” verzoekster dat een rechtscollege meent een nieuw beleid te gaan voeren zonder dat van een wijziging van de toepasselijke regelgeving sprake is. Dit “ruikt toch wel heel erg naar regelgevend optreden, waartoe een rechtscollege niet bevoegd is”, er “wordt als het ware een overgangsregime ingevoerd teneinde de reeds ingediende beroepen welwillend te behandelen”. De grondwettelijke motiveringsplicht legt deze Raad nochtans op iedere zaak op haar merites te beoordelen. Verzoekster vreest aldus het slachtoffer te zijn geworden van het aangekondigde gewijzigde beleid, omdat haar attesten niet de gewenste sacrale formules bevatten. De vage motivering versterkt dat aanvoelen nog.

Beoordeling

16. Het was voor verzoekster geenszins onvoorzienbaar dat de eerste rechter dit “beleid” in aanmerking zou nemen. De gronden die het middel ondersteunen zijn bijgevolg niet van die aard dat verzoekster ze slechts bij de kennisneming van het bestreden besluit kon ontdekken. Uit de rechtspleging blijkt evenwel niet dat verzoekster voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen een argument met betrekking tot de “beleids”verklaring waarop zij thans alludeert aan de eerste rechter heeft voorgelegd.

Het middel is in zoverre nieuw, mitsdien niet ontvankelijk.

17. In zoverre het middel de miskenning aanvoert van het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten, dat van openbare orde is, mag het voor het eerst voor de Raad van State worden aangevoerd.

Echter, voor zover verzoekster hiermee aanstoot neemt aan het feit dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen ten behoeve van het publiek op zijn website een wijziging in zijn rechtspraak meedeelt, oefent zij geen kritiek uit op de redengeving van het door haar bestreden besluit en is het middel niet ontvankelijk.

In zoverre dan weer verzoekster kritiek heeft op het feit dat de bodemrechter in strijd met zijn decretale opdracht als administratief rechtscollege een "beleid" zou voeren om zijn gewijzigde rechtspraak met betrekking tot de overtuigingsstukken inzake overmacht niet toe te passen op verzoeken tot teruggave die zijn ingediend vóór 1 januari 2014, formuleert verzoekster al evenmin kritiek op de redengeving die op haar zaak is toegepast, welke immers is voorgelegd aan de eerste rechter na 1 januari 2014. Ook in die mate kan het middel de onwettigheid van de bestreden beslissing niet aantonen.

18. Het middel kan niet worden aangenomen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 juni 2015, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier	**De voorzitter**
Tiny Temmerman	**Geert Van Haegendoren**